

Grafisk Service 4910

midt
regionmidtjylland

SUNDHEDS- OG HOSPITALSPLAN FOR REGION MIDTJYLLAND

ET SUNDHEDSVÆSEN PÅ PATIENTENS PRÆMISSER

HØRINGSUDGAVE

Region Midtjylland

REGION MIDTJYLLAND I FREMTIDENS SUNDHEDSVÆSEN

HØJ KVALITET MED UDGANGSPUNKT I PATIENT OG PARTNERSKABER

Regionsrådet er stolte over at kunne præsentere Region Midtjyllands nye sundheds- og hospitalsplan, hvor vi fortsætter arbejdet med et sundhedsvæsen på patientens præmisser.

Sundhed- og hospitalsplanen er resultatet af et forløb, hvor vi har inddraget borgere, fagfolk og samarbejdspartnere. Og særligt borgermøderne tydeliggjorde, at borgerne ikke forholder sig til, hvilken sektor, der hjælper, når der er behov for behandling eller pleje. Det bør heller ikke være nødvendigt, og det er det udgangspunkt vi må tage til os som region, som kommune og hos de praktiserende læger.

Det går godt med vores sundhedsvæsen. I fremtiden vil borgerne dog have nye forventninger til sundhedsvæsenet. De vil i højere grad tage aktiv del i egen pleje og behandling og tage mere ansvar for eget velbefindende. Samtidig sætter den demografiske udvikling, muligheder for mere og bedre udredning og behandling, og fortsat ulighed i sundhed, det samlede sundhedsvæsen under pres.

Vi kan ikke bare fortsætte "som vi plejer". Vi må udnytte potentialet i de teknologiske muligheder og levere digitale løsninger og sundhedsinnovation, der understøtter samarbejdet og gør det nemmere at være patient, borger og medarbejder.

Samtidig skal vi levere sundhedsydelser, der tager udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og imødekommer sundhedsbrugere med forskellige behov. Vi skal kunne matche spændet mellem dem, der kan og vil selv, og dem, der har brug for støtte.

Det er ændringer, der kræver tid og investering, og derfor lægger vi også op til en sundheds- og hospitalsplan, der rækker 5-10 år ud i fremtiden.

Region Midtjylland vil stå i spidsen for et venligt og imødekommende sundhedsvæsen, der leverer sammenhængende somatisk og psykiatrisk behandling og pleje af høj kvalitet, som borgeren føler sig tryg ved, og som understøtter lighed i sundhed.

Det er vores opgave at skabe forudsætningerne for, at denne vision for fremtidens sundhedsvæsen realiseres. Derfor skal vi også turde investere i en ændret måde at tænke det samlede sundhedsvæsen.

De forhold, vi skal arbejde med på sundhedsområdet, er gældende for både den fysiske og den psykiske sundhed. Patientinddragelse, håndtering af multisygdomme, anvendelse af digitale løsninger og fokus på mere lighed i sundhed, er eksempler på udfordringer og løsninger, der går på tværs. Derfor har vi også udarbejdet en sundheds- og hospitalsplan, der går på tværs af somatik og psykiatri.

Vi kan ikke løse fremtidens udfordringer på sundhedsområdet uden aktivt at anvende og understøtte de tilbud og kompetencer, der ligger i civilsamfundet. Partnerskaber mellem patienter, behandlere, ansvarlige myndigheder, medarbejdere og andre interessenter skal derfor være en central drivkraft. På den måde bevæger vi os hen imod et samlet sundhedsvæsen, hvor også borgere, pårørende og civilsamfund er parter i forebyggelse og behandling.

Vi bygger fremtidens sundhedsvæsen på høje faglige standarder og et godt arbejdsmiljø. Forskning og uddannelse er en stor del af regionens opgaveportefølje, og med til at udvikle og styrke kvaliteten i de sundhedstilbud vi kan give borgerne. Og den gode arbejdsplads er både med til at fastholde vores dygtige medarbejdere og tiltrække nye.

Med sundheds- og hospitalsplanen præsenterer vi den retning regionsrådet vil sætte for fremtidens sundhedsvæsen i den midtjyske region, og de områder, hvor vi vil lægge en særlig indsats i de kommende år.

I det tilhørende plangrundlag beskrives Region Midtjyllands organisering af sundhedsområdet, herunder eksisterende strategier og planer.

Tilsammen udgør det det politiske og administrative grundlag for Region Midtjyllands sundheds- og hospitalsplanlægning, og er retningsgivende for det samlede arbejdet med drift og udvikling af hele det regionale sundhedsvæsen.

Sammen med vores samarbejdspartnere vil vi gøre vores til at løfte de gode hensigter fra sundheds- og hospitalsplanen og implementere dem ind i den virkelighed, vi møder.

Anders Kühnau
Regionsrådsformand | Region Midtjylland

ET SUNDHEDSVÆSEN PÅ PATIENTENS PRÆMISSER

– AFSÆT FOR FREMTIDENS SUNDHEDSVÆSEN

Fremtidens sundhedsvæsen i det midtjyske
Region Midtjylland ønsker et sundhedsvæsen på patientens præmisser og tager i sundheds- og hospitalsplanen fortsat afsæt i regionens målbillede og de tre strategispor:

- **Den bedste kvalitet – hver gang på den rigtige måde**
- **Sammenhæng og lighed i sundhed**
- **Mere effektivt sundhedsvæsen**

Det er det afsæt, Region Midtjylland »står på«, når vi politisk, planlægningsmæssigt og i klinikken agerer i fremtidens sundhedsvæsen.

Og det er med det afsæt, vi på de næste sider udfolder, hvordan vi vil nå i mål med de tre strategispor.

Et sundhedsvæsen på patientens præmisser
I et sundhedsvæsen på patientens præmisser går Region Midtjylland nye veje for at levere sammenhængende somatiske og psykiatriske sundhedstilbud, som opfylder borgernes og samfundets behov og forventninger – nu og i fremtiden

Det er et sundhedsvæsen, som skaber balancerede løsninger og

- inddrager borgerene som aktiv medskaber af sundhed
- er tilgængeligt, hvor og når borgeren har brug for det
- alle steder og til alle tider leverer høj faglig kvalitet og med en gennemsigtighed i behandling og beslutninger, så vi ved, hvad vi går ind til som borgere
- er bæredygtigt og forholder sig til påvirkninger på klima- og miljø, sociale og økonomiske forhold.
- har sammenhæng mellem opgaver og menneskelige kompetencer og økonomiske ressourcer.
- kan finansieres nu og i fremtiden.

Pleje- og behandlingsforløb "på patientens præmisser" betyder, at borgeren skal have relevante valgmuligheder i forhold til behandlingen af sin sygdom, samtidig med, at det skal være valgmuligheder, som sundhedspersonalet kan tage fagligt ansvar for, og som sundhedsvæsenet kan levere på.

Det forpligter sundhedsvæsenet til at lytte til og forstå den enkelte patients situation, at opstille og synliggøre mulige valg i den konkrete situation, og at informere og rådgive ud fra den bedste faglige viden.

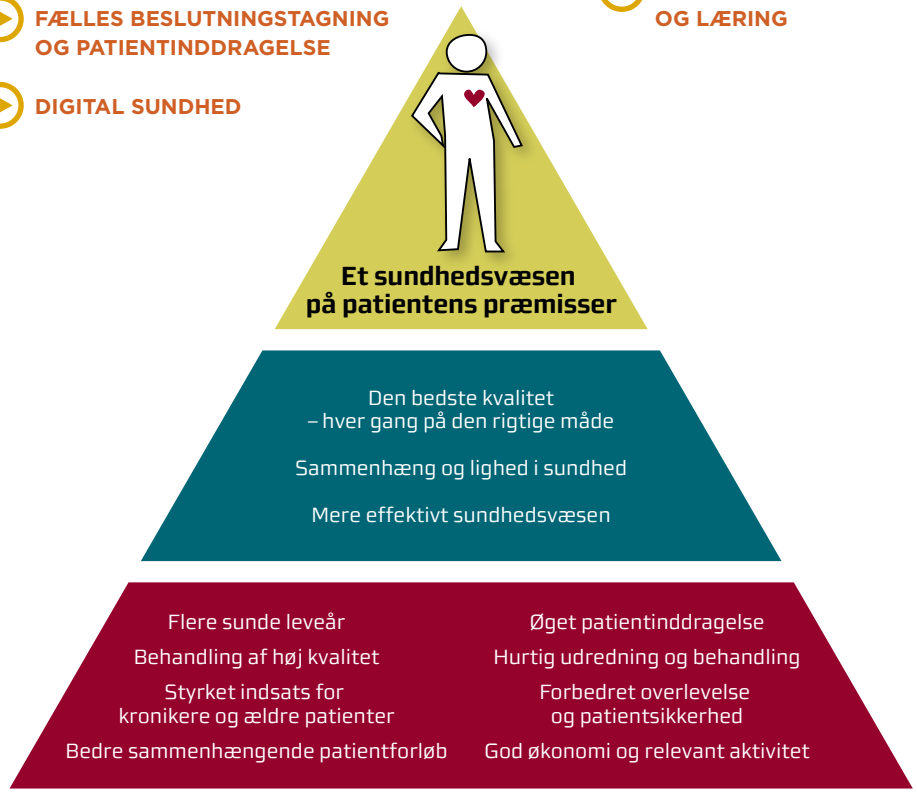
Behandling og pleje foregår i en aktivt inddragende og rådgivende dialog mellem borger, personale og pårørende om alle muligheder, konsekvenser og personlige hensyn i valg af behandling.

Læsevejledning
Sundheds- og hospitalsplanen består af to dele:

- En politisk del, der fortæller, hvilken retning regionsrådet ønsker at sætte for fremtidens somatiske og psykiatriske sundhedsvæsen med udgangspunkt i en række fokusområder og konkrete handlinger.
- Et tilhørende plangrundlag, der beskriver sundhedstilstanden i regionen, organisering af, og samarbejde i det nære sundhedsvæsen, plangrundlag for hospitalerne (somatik og psykiatri), digital sundhed, forskning og udvikling samt uddannelse og arbejdsstyrkeplanlægning. I plangrundlaget henvises også til eksisterende planer og strategier.

11 FOKUSOMRÅDER

- FREMTIDENS ARBEJDSPLADS
- EN SAMMENHÆNGENDE AKUT-INDSATS OG HOSPITALSSTRUKTUR
- AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL – REGIONENS FAGLIGE FYRTÅRN
- DET NÆRE OG SAMMENHÆNGENDE SUNDHEDSVÆSEN
- FÆLLES BESLUTNINGSTAGNING OG PATIENTINDDRAGELSE
- DIGITAL SUNDHED
- SUNDHEDSFREMME OG FOREBYGGELSE
- HÅNDTERING AF MULTISYGDOMME
- PERSONLIG MEDICIN
- SUNDHEDSINNOVATION OG UDVIKLING
- FORSKNING, UDDANNELSE OG LÆRING

FREMTIDENS ARBEJDSPLADS

EN GOD OG ATTRAKTIV ARBEJDSPLADS – TIL GAVN FOR BORGERNE

Region Midtjylland som arbejdsplads
Medarbejderne er fundamentet og forudsætningen for, at Region Midtjylland kan fastholde og udvikle et effektivt og omstillingsparat sundhedsvæsen. Et mere effektivt sundhedsvæsen betyder, at vi vil gå nye veje for at udnytte ressourcerne bedst muligt og udvikle mere hensigtsmæssige arbejdsgange, som også giver mening for sundhedspersonalet.

Region Midtjylland vil være en attraktiv arbejdsplads – både nu og i fremtiden – hvor der er en sammenhæng mellem opgaver, menneskelige kompetencer og økonomiske ressourcer.

Region Midtjylland vil være en arbejdsplads, hvor vi tager godt imod nye medarbejdere, hvor medarbejderne oplever arbejdsglæde og motivation, og hvor arbejdsmiljø og arbejdsvilkår gør det attraktivt at arbejde på fuld tid. Der skal være mulighed for at opfylde faglige ambitioner på en arbejdsplads, hvor den enkelte er med til at gøre en forskel, og hvor der er en bred vifte af karrieremuligheder.

Vi vil have tillid til medarbejdernes faglighed og sikre rammerne for god ledelse, høj faglighed og et meningsfyldt arbejdsliv.

Arbejdsstyrkeplanlægning
Regionens behov i forhold til arbejdsstyrken og medarbejder- og ledelseskompetencer ændrer sig løbende og påvirkes af mange forhold: Økonomiske rammer, politiske prioriteringer, demografisk udvikling og nye teknologier.

En fremtidig kernekompetence for medarbejdere i sundhedsvæsenet bliver evnen til at kunne omstille sig, og være innovativ og fleksibel i forhold til opgavevaretagelsen. Samtidig er det en væsentlig kompetence at kunne forholde sig til det hele menneske og ikke kun en specifik diagnose.

Region Midtjylland vil med sin arbejdsstyrkeplanlægning sikre, at de rette opgaver løses på det rette kompetenceniveau af de rette faggrupper. Og hver gang med udgangspunkt i patientens præmisser.

Det vil vi gøre

- Se rekrutterings- og fastholdelsesbehov i sammenhæng med udviklingen inden for de enkelte områder, fx lægefaglige (sub) specialer og eventuelle generationsskifter i faggrupper.
- Styrke fleksibiliteten i opgaveløsning på tværs af faggrupper, afdelinger og matrikler.
- Løbende vurdere mulighederne for opgaveflytning.
- Hente inspiration fra arbejdspladser med lavt sygefravær og høj medarbejdertilfredshed.
- Tilstræbe, at flest mulige er ansat på fuld tid, men under hensyntagen til, at nogle har behov for deltid.
- Videreuddanne og kompetenceudvikle vores medarbejdere.
- Vi vil sørge for at skabe gode overgange mellem uddannelse og det praktiske arbejde, så vi tager godt imod nye medarbejdere

EN SAMMENHÆNGENDE AKUTINDSATS OG HOSPITALSSTRUKTUR

HOSPITALSPLANLÆGNING INDEN FOR SUNDHEDSSTYRELSENS RAMMER OG REGIONENS FAGLIGE OG LEDELSESMÆSSIGE RÅDGIVNING

Rette hjælp på rette tidspunkt – en fælles opgave!
Region Midtjylland fastholder den eksisterende akutstruktur, inden for rammerne af Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Akuthospitalet modtager døgnet rundt, og efter henvisning fra egen læge eller 1-1-2, patienter med akut sygdom eller skade, eller mistanke herom. Der er akuthospitaler i Herning (Gødstrup fra 2021), Horsens, Randers, Viborg og Aarhus. Alle steder bliver der fælles akutmodtagelse for somatiske og psykiatriske patienter.

Regionshospitalet Silkeborg har status af specialsygehus og modtager visiterede akutte medicinske patienter fra lokalområdet på hverdage klokken 8-17.

Et sundhedsvæsen på patientens præmisser omfatter også en nær og sammenhængende akutindsats. Derfor er et styrket samarbejde på akutområdet også en del af sundhedsaftalen mellem region, kommuner og almen praksis.

Det præhospitale set up skal sikre, at alle får relevant sundhedsfaglig behandling af høj kvalitet ved akut sygdom eller skade, uanset hvor langt der er til hospitalet. Med den teknologiske udvikling kan der foreligge svar på relevante tests allerede når Præhospitalet overleverer patienten til hospitalet. Dette giver en bedre og hurtigere behandling. Tilsvarende kan ambulancepersonalet stille kompetencer og udstyr til rådighed, og understøtte indsatsen i de kommunale akutfunktioner. På den måde kan patienterne i højere grad blive hjemme eller i en kommunal akutfunktion tættere på eget hjem.

Som et led i udviklingen på det præhospitale område ønsker Region Midtjylland i højere grad at integrere ambulancetjenesten i det regionale sundhedsvæsen, særligt i forhold til uddannelse og fagligt ansvar.

Den rette behandling
Region Midtjylland har behandling på hovedfunktionsniveau på alle somatiske og psykiatriske hospitaler.

Regionsfunktionerne er fordelt på 1-3 hospitaler i regionen efter volumen og kompetencer.

De højt specialiserede behandlinger varetages i Region Midtjylland som udgangspunkt på Aarhus universitetshospital, men der er også eksempler på højt specialiserede funktioner på regionshospitalerne.

Hospitalsstrukturen skal ses i sammenhæng med regionens geografi og befolkningssammensætning, og giver en vis bevægelse på tværs af regionen i forbindelse med behandlingen. Kerneopgaverne for de somatiske og psykiatriske hospitaler er den akutte og planlagte behandling. Samtidig understøtter og udvikler hospitalerne bevægelsen fra den specialiserede behandling hen mod det almene og muligheden for at behandle i nærmiljøet.

Alle borgere i regionen skal modtage samme høje kvalitet i akut og planlagt behandling. Med udgangspunkt i en sundhedsfaglig vurdering, tilbydes den rette behandling af den rette faglighed på det rette niveau og så tæt på borgerens hverdag som muligt. Det kræver også, at vi arbejder med forskellige former for tilgængelighed, så alle borgere får lige adgang til den rette behandling. På den måde skaber vi tryghed i såvel den nære som den specialiserede behandling.

Det samarbejdende hospitalsvæsen
I Region Midtjylland er fokus på opgaven frem for matrikler. Hospitalerne er forpligtet til at samarbejde om at løse opgaverne på tværs af matrikler, afdelinger og mellem specialist- og generalistniveau.

Region Midtjylland understøtter tværgående læring frem for parallelle udviklingsprojekter. Samarbejdet skal styrke fælles læring og udbredelse af de rigtige løsninger.

Samarbejdet omfatter også et løbende blik på, om vi fortsat er organiseret rigtigt inden for et lægefagligt speciale. Det gælder ift. faglighed, rekruttering og fastholdelse, sygdomsudvikling, patientunderlag, den generelle teknologiske udvikling, og patienternes behov og ønsker.

Det vil vi gøre

- Etablere fælles sundheds-visitationer i hver klynge.
- Udvikle den præhospitale rolle i forhold til diagnosticering og behandling.
- Differentiere i tilbuddene med udgangspunkt i den enkeltes ressourcer.
- Sætte fokus på sammenhæng og koordinering mellem psykiatrien og det somatiske område.
- Sikre relevant aktivitet , fx i den ambulante behandling og forebyggelse af akutte indlæggelser.
- Organisere udviklingsprojekter på tværs af fag, matrikler og sundhedssektorer.

AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL – REGIONENS FAGLIGE FYRTÅRN

ET UNIVERSITETSHOSPITAL, DER UDVIKLER OG TILBYDER HØJTSPECIALISERET BEHANDLING I HØJESTE INTERNATIONAL KLASSE.

Aarhus Universitetshospital (AUH) er Region Midtjyllands højt specialiserede hospital og behandler patienter med behov for specialiseret behandling fra hele landet.

AUH er først og fremmest hospital for patienter med behov for højt specialiseret behandling fra hele Region Midtjylland, fra Vestdanmark og fra hele landet. Dernæst er AUH hospital for befolkningen i lokalområdet for så vidt angår behandling på hovedfunktionsniveau.

Aarhus Universitetshospital Psykiatrien (AUH Psykiatrien) tilbyder på tilsvarende vis behandling af befolkningen i lokalområdet og specialiseret behandling af patienter fra hele Region Midtjylland og øvrige dele af landet.

AUHs og AUH Psykiatriens rolle i Region Midtjylland
I Region Midtjylland har AUH og AUH Psykiatrien en central opgave i forhold til at understøtte udvikling inden for det kliniske arbejde på de øvrige hospitaler og i regionspsykiatrien. Denne opgave omhandler både forskningssamarbejde, uddannelse og patientbehandling.

AUH og AUH Psykiatrien har et særligt ansvar for at skabe og implementere ny viden, der kan sikre, at fremtidens patienter i hele sundhedsvæsenet får glæde af fremskridt som følge af sundhedsvidenskabelig forskning. AUH og AUH Psykiatriens opgaver og rolle i forhold til de øvrige hospitaler stiller krav til samarbejdet og arbejdsdelingen mellem hospitalerne og mellem de psykiatriske afdelinger.

Øvrigt samarbejde
I bevægelsen fra den specialiserede behandling hen mod det almene er. AUH krumtap for samarbejde og videndeling mellem hospitaler, kommuner og almen praksis Det gælder både udlægning af specialiseret behandling til regions- eller hovedfunktionsniveau og behandling, der kan varetages i almen praksis, i kommunalt regi eller ved behandling i hjemmet.

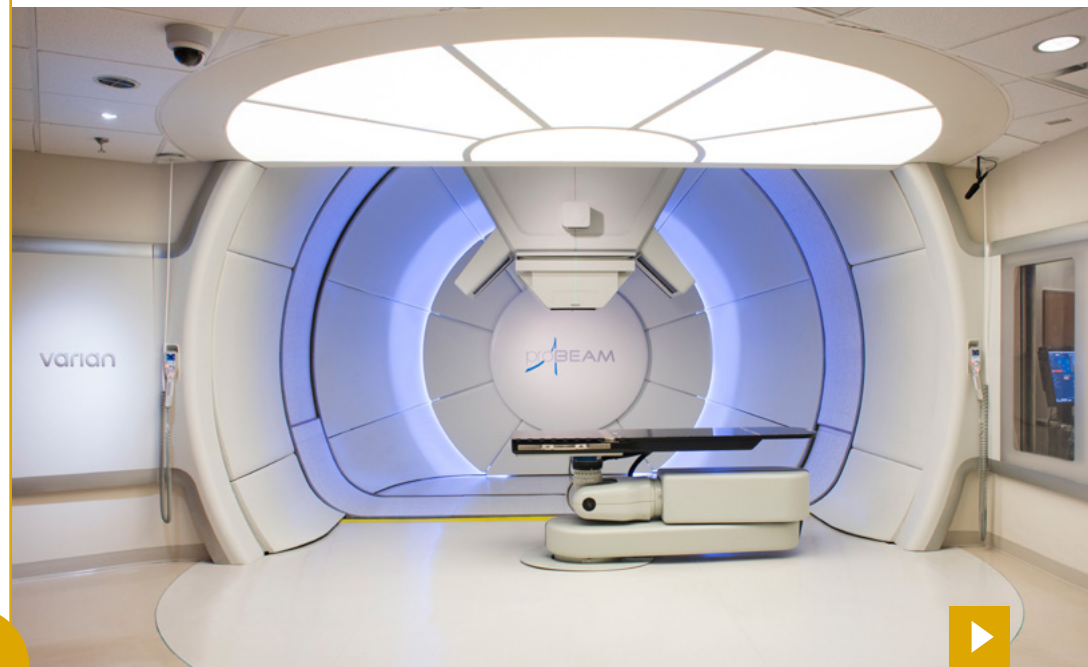
AUH samarbejder med specialister i ind- og udland om udvikling, forskning og behandling af særligt komplicerede tilstande. Den viden og erfaring AUH opnår, holder hospitalet på et højt internationalt niveau og understøtter muligheden for at rekruttere arbejdskraft af høj international standard.

AUH varetager den daglige patientbehandling, udvikling og forskning i Dansk Center for Partikelterapi, som er et nationalt center for avanceret strålebehandling, der tilbyder strålebehandling med protoner. Centeret er en del af AUH og samarbejder med kræftafdelingerne i hele Danmark om at tilbyde den bedst mulige strålebehandling og omsorg.

Steno Diabetes Center Aarhus (SDCA) er fysisk placeret ved AUH og er Region Midtjyllands videns- og kompetencecenter for behandling, forebyggelse, forskning, samarbejde og uddannelse inden for diabetes. Sammen med regionshospitalerne, kommuner, almen praksis og diabetesfaglige miljøer i regionen, udvikler, tester og udbreder SDCA nye behandlingsmetoder og behandlingstilbud til gavn for alle med diabetes i Region Midtjylland.

Det vil vi gøre

- Understøtte AUH som regionens "faglige fyrtårn", som har fokus på forskning, faglig udvikling og faglige mål.
- Fastholde og udvikle AUH's position som højt specialiseret universitetshospital.
- Fastholde og udvikle AUH's høje internationale forskningsstandard.
- Understøtte samarbejdet mellem universitetshospitalet og regionshospitalerne.

DET NÆRE OG SAMMENHÆNGENDE SUNDHEDSVÆSEN

DET NÆRE OG SAMMENHÆNGENDE SUNDHEDSVÆSEN TAGER UDGANGSPUNKT I PATIENTEN OG SAMARBEJDET MELLEM REGION, KOMMUNER OG PRAKSISSEKTOR.

Region Midtjylland vil styrke det nære og sammenhængende sundhedsvæsen – både inden for psykiatri og somatik.

Sundhedsløsninger i og nær borgerens hjem skal understøtte, at mennesker med sygdom så vidt muligt kan fastholde deres hverdag. Flere borgere skal derfor kunne få behandling i hjemmet eller i nærområdet. På samme tid skal borgerne opleve, at der er sammenhæng i de tilbud, de modtager. Det stiller krav til indretningen af sundhedsvæsenet og til samarbejdet mellem sundhedssektorerne.
Og det forpligter regionen, kommunerne og almen praksis til, i fælleskab, at sørge for at uddanne, rekruttere og fastholde sundhedspersonale og læger til det nære sundhedsvæsen.

Region, kommune og praksissektor har et fælles populationsansvar for at skabe mere sundhed og sammenhæng med udgangspunkt i borgernes behov. Det skaber differentierede sundhedsløsninger inden for forebyggelse, behandling og rehabilitering, der er målrettet udvalgte grupper af borgere, og som sikrer mere lighed i sundhed.

Fællesskab om opgaveløsning og potentialerne ved nye teknologier er nøglerne til et mere nært og sammenhængende sundhedsvæsen. Et nært og sammenhængende sundhedsvæsen skal videreudvikles i en balance mellem hensyn til borger, faglighed og økonomi.
Der er behov for fælles udvikling af tilbud og samarbejdsformer, som vigtige midler til, at borgeren kan opleve større sammenhæng i sit forløb – og så indsatsen kan tilbydes i nærområdet, der hvor det giver mening.

Tilbud i det nære er både i borgerens eget hjem, via mobile tilbud, telemedicin og i regi af sundhedshuse mm. Region Midtjylland har i dag en række veludbyggede sundhedshuse fordelt geografisk i områder med længere afstand til hospitalet. Ligeledes er der flere steder etableret psykiatrihuse.

Civilsamfundet skal inddrages i relevante opgaver, og vi skal, med udgangspunkt i den enkelte borgers behov, ressourcer og ansvar, støtte den aktive indsats fra borger og pårørende.

Kommuner og praksissektors adgang til rådgivning og sparring fra hospitalerne er et vigtigt redskab, når vi skal balancere mellem den specialiserede behandling og det nære sundhedsvæsen. På samme måde er videst mulig brug af datadeling afgørende for en enkel, sammenhængende, lettilgængelig og kvalificeret sundhedsindsats.

Det vil vi gøre

- Indgå i det forpligtende samarbejde om sundhedsaftalens tre prioriterede områder:
  - Fælles investering i forebyggelse.
  - Sammen om ældre borgere
  - Den nære psykiatri
- Yde specialistrådgivning og tilbyde kompetenceudvikling i primærsektoren i forbindelse med overdragelse af behandleransvar og komplicerede sygdomsbilleder.
- I samarbejde med kommunerne og almen praksis udvikle sundhedsløsninger i borgernes eget hjem/nærområde
- Udvikle sundhedshuse og psykiatrihuse
  - i et tæt og forpligtende samarbejde med kommune, praksisydere, civilsamfund og borgere.
  - med afsæt i den lokale befolknings behov og afstand til hospital.
  - med fokus på at styrke sundheden og forebygge sygdomme.
- Udvikle samarbejdsformer og udbygge anvendelsen af nye teknologiske løsninger, der kan styrke nærhed og sammenhæng.
- Arbejde for mere sammenhængende visitation.
- Arbejde for datadeling med afsæt i sikker brug af data, hvor patientdata er i de rigtige hænder på det rette tidspunkt.
- Udforme og målrette sundhedsydelserne i forhold til bestemte befolkningsgruppers sundhedskarakteristika.

FÆLLES BESLUTNINGSTAGNING OG PATIENTINDDRAGELSE

BALANCE MELLEM DET, DER GIVER SUNDHEDSFAGLIG MENING OG PATIENTERNES ØNSKER OG BEHOV.

Region Midtjylland ser borgere som eksperter i eget liv. Vi ønsker et sundhedsvæsen med let og lige adgang, hvor behandling og håndtering af sygdomsproblematikker er et fælles ansvar mellem borgeren og sundhedsvæsenet.

For at skabe lighed i sundhed må vi behandle mennesker forskelligt og tage udgangspunkt i den enkeltes situation og behov. På den måde skaber vi et imødekommende sundhedsvæsen med høj kvalitet og effektive forløb.

Det kræver, at vi har fokus på, hvad der er vigtigt for den enkelte i mødet med sundhedsvæsnet og inddrager borgerne og deres ressourcer aktivt.

Region Midtjylland vil sikre, at borgerne og sundhedspersonalet sammen træffer beslutningerne. Det kræver, at vi har fokus på ligeværdig og klar dialog i øjenhøjde mellem sundhedspersonalet og borgerne. Det gælder både i diagnosticeringen, behandlingen og rehabiliteringen samt i beslutninger om patientforløbet. Det gælder også i forhold til en tidlig palliativ indsats og et øget fokus på, hvad der giver den bedste livskvalitet patienten – også ved livets afslutning.

Fælles beslutningstagning skal være en fast del af sundhedspersonalets arbejdsgange og kultur, og sikre, at vigtige beslutninger træffes med udgangspunkt i patienternes egne ønsker og værdier og på baggrund af en sundhedsfaglig vurdering af fordele, ulemper og risici ved indsatserne.

Region Midtjylland vil arbejde for, at pårørende kan være en ressource for patienten i den fælles beslutningstagning ved at deltage i dialogen med sundhedspersonalet og bidrage med støtte og viden om patientens hverdagsliv. Fagpersonerne bør opfordre til, at patienten overvejer at inddrage pårørende i behovsvurderingen og i behandlingsforløbet.

Med udbredelse af "Patientansvarlig læge" vil Region Midtjylland have særligt fokus på, at patienter i længerevarende og komplekse forløb har en løbende dialog med samme læge om tilrettelæggelse og fremdrift i forløb tilpasset den enkelte. I forbindelse med beslutninger om behandlingsintensitet, herunder medicinering, er det vigtigt at kende patientens præferencer.

Region Midtjylland vil benytte digitale redskaber til at understøtte, at patienternes individuelle behov og egne oplevelser af helbred og symptomer er styrende for mødet med sundhedsvæsnet.

Med løsninger som AmbuFlex og Patientrapporterede oplysninger (PRO), skaber vi højere grad af brugerinddragelse i sundhedsvæsnet. Det gælder blandet andet i forbindelse med ambulatoriebesøg, hvor patientens individuelle behov er styrende frem for faste rutiner.

Det vil vi gøre

- Tage patienter og borgere med på råd, når vi indretter fremtidens sundhedsvæsen – ikke mindst ved tydelig inddragelse, der er tilrettelagt på en struktureret og hensigtsmæssig måde.
- Etablere en vidensfunktion, i form af et netværk af centrale ressourcepersoner og tæt kontakt mellem de eksisterende forsknings- og udviklingsmiljøer på området, hvor hospitalerne kan hente hjælp og inspiration til arbejdet med fælles beslutningstagning.
- Sørge for, at sundhedspersonalet har de nødvendige kompetencer til at integrere brugerinddragelse og fælles beslutningstagning og til at indgå i en ligeværdig og klar dialog med patienter og pårørende.
- Understøtte og uddanne pårørende i det omfang, der er behov for det i deres pleje og støtte til patienten
- Udvikle, udbrede og implementere digitale værktøjer til at understøtte brugerstyring på nye (sygdoms)områder, såvel i tilrettelæggelsen af forløb som i dialogen med patienterne.
- Spille en aktiv rolle i de fællesregionale og nationale bestræbelser på at udvikle og implementere PRO i sundhedsvæsenet.

DIGITAL SUNDHED

NEMMERE AT VÆRE BORGER, NEMMERE AT VÆRE MEDARBEJDER

Digitalisering og brug af data udgør et centralt omdrejningspunkt, når vi skal håndtere udfordringer i fremtidens sundhedsvæsen og leve op til forventninger fra borger og sundhedsprofessionelle.

Borgerne har berettigede forventninger om, at den generelle teknologiudvikling i samfundet også anvendes i sundhedsvæsenet og bidrager til, at det bliver nemmere at være borger og bruger af sundhedsvæsenet.

Region Midtjylland vil være blandt de dygtigste i verden inden for digital sundhed og gøre det nemmere at være borger, og nemmere at være medarbejder. Ved brug af digitale løsninger vil Region Midtjylland bringe sundhedsvæsnet tættere på borgerne og derigennem skabe mere sundhed og tryghed for pengene.

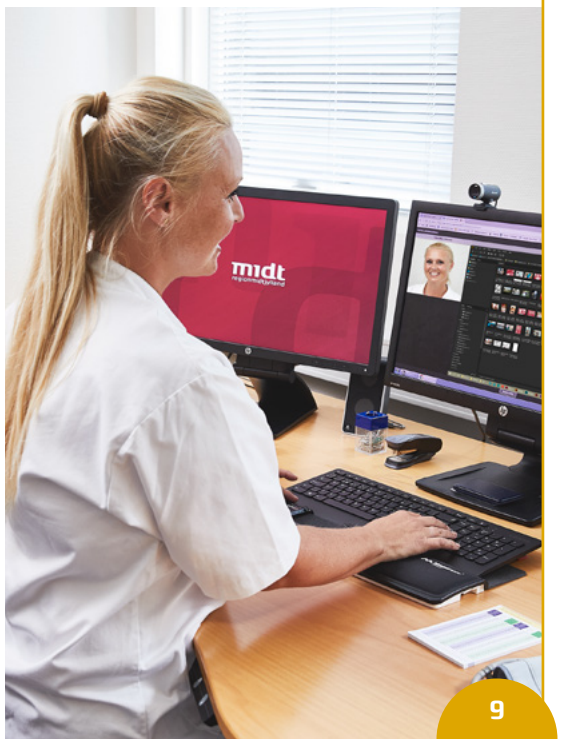
Vi vil bruge digitale løsninger og data til at inddrage og bringe borgernes egne ressourcer i spil og skabe flere og mere fleksible løsninger. Med udgangspunkt i borgernes egne ønsker vil vi i højere grad bruge data, som er indsamlet af borgerne selv via fx sundhedsapps og funktionsaccessories / kropsnær teknologi.

Region Midtjylland vil have fokus på at gøre sundhedspersonalets arbejdsgange smartere ved brug af blandt andet digitale beslutningsstøtteværktøjer.
Udvikling af digitale løsninger skal ske med udgangspunkt i borgernes præmisser og tage hensyn til dem, der kan og vil, og samtidig med blik for dem, der ikke kan. Nye løsningerne skal også støtte sundhedspersonalet i de daglige opgaver.

Vi vil både lade os inspirere af allerede udviklede løsninger og udvikle nye løsninger for at imødekomme konkrete udfordringer eller gøre ting smartere.

Udviklingen af flere nye digitale løsninger i et højere tempo end tidligere stiller både krav til kvaliteten i de teknologiske leverancer og til, at Region Midtjylland, det tværsektorielle samarbejde og borgere, er klar til implementering, ibrugtagning og udbredelse af løsningerne.

Derfor skal vi have fokus på at løfte medarbejdernes og borgernes digitale kompetencer og samtidig have fokus på, at ledelse af digitalisering er en del af den almene ledelsesopgave i Region Midtjylland.

Det vil vi gøre

- Udvikle mere brugervenlig it.
- Udvikle digitale løsninger hurtigt og smidigt og optimere processerne fra afprøvning til implementering.
- Omsætte data til viden og handling med fokus på kvalitet, effektivitet og bedre arbejdsgange.
- Anvende data som borgeren selv har indsamlet og ønsker at bidrage med – og levere data den anden vej, så borgeren kan anvende det i forebyggelse og mestring af egen sygdom.
- Sikre åben udvikling, innovation og samskabelse med eksterne parter, fx kommuner, regioner, leverandører og borgere.
- Give medarbejderne rette kompetencer i forhold til teknologianvendelse og give ledere en rolle- og opgaveforståelse i forhold til digitalisering af sundhedsvæsnet.
- Sætte særligt fokus på udvikling af kunstig intelligens og virtuelle konsultationer samt løsninger, der styrker og understøtter borgernes egenomsorg.
- Sikre borgernes sundhedsdata med tidssvarende sikkerhedssystemer

SUNDHEDSFREMME OG FOREBYGGELSE

FÆRRE BEHANDLINGER OG MERE TRYGHED

Fysisk og psykisk velbefindende
Med fokus på sundhedsfremme og forebyggelse vil Region Midtjylland agere proaktivt og ikke kun reagere i det øjeblik, sygdom indtræder.

Region Midtjylland betragter sundhed ud fra WHO's brede sundhedsbegreb, hvor sundhed er et fuldstændigt stadium af fysisk, mentalt og socialt velvære og ikke blot fravær af sygdom og svaghed. Sundhedsfremme og forebyggelse er vigtige redskaber i at sikre fysisk og psykisk velbefindende og understøtte lighed i sundhed. Det er samtidig med til at skabe tryghed og ro, at handle "på forkant", før sygdommen indtræder eller udvikler sig.

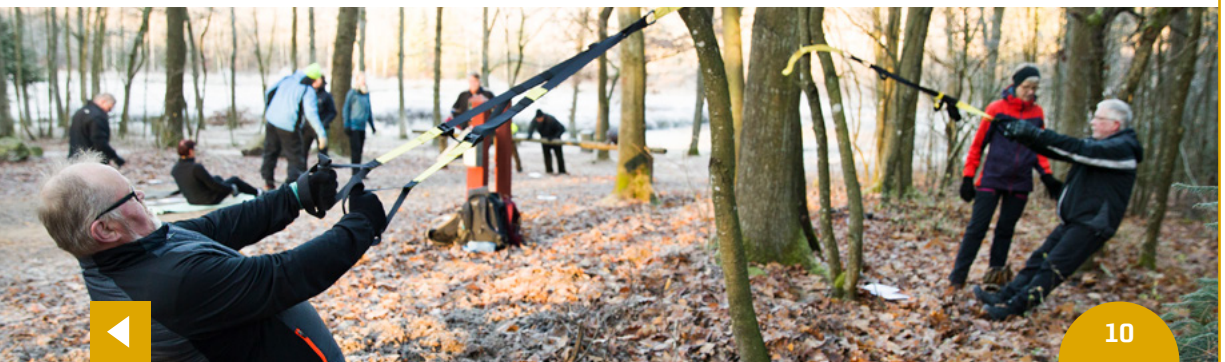
Region Midtjylland vil hjælpe og understøtte borgeren i selv at forebygge forværring og gentagen somatisk og psykisk sygdom, og understøtte borgerens egenomsorg. I behandlingssituationen vil vi forholde os til det hele menneske, og ikke kun en specifik diagnose. Hospitalerne og praksissektoren har en vigtig rolle i forhold til oplyse om, hvad borgeren selv kan gøre og ved at henvise til kommunale forebyggelsestilbud.

Region Midtjylland vil styrke samarbejdet med kommuner og praksissektoren om sundhedsfremme og forebyggelse. På den måde tager vi ansvar for at sikre et sammenhængende forløb for borgeren. Vi vil have særligt fokus på, at borgeren oplever en god overgang mellem den forebyggelsesindsats, der ligger på hospitalet eller i psykiatrien, og den forebyggelse, der tilbydes i kommunen.

Civilsamfundets rolle:
Betydningen af frivillige fællesskaber
Det har stor betydning for sundhed, livskvalitet og håndtering af sygdom, at vi indgår i meningsfulde aktiviteter gennem frivillige fællesskaber. Aktiv deltagelse i frivillige fællesskaber er sundhedsfremmende, og bidrager til, at vi bedre kan mestre somatiske og psykiske helbredsproblemer og finde støtte og råd i svære livssituationer.

Region Midtjylland tager medansvar for den samlede befolknings sundhed sammen med borgerne selv, kommuner, praksissektor og civilsamfundet. Vi samarbejder om sundhedsfremme og forebyggelse og skaber nye løsninger i fællesskab lokalt og nationalt.

Civilsamfundets bruger- og interesseorganisationer og frivillige foreninger er derfor vigtige aktører som formidler af oplysning eller lokale tilbud eller som udbyder af en forebyggende indsats.

Det vil vi gøre

- Indgå i forpligtende aftaler om sundhedsfremme og forebyggelse i sundhedsaftaleregi.
- Sammen med kommunerne og praksissektor tilvejebringe viden om relevante behov og initiativer inden for sundhedsfremme og forebyggelse.
- Hjælpe og understøtte borgeren endnu mere i selv at forebygge forværring og gentagen somatisk og psykisk sygdom.
- Understøtte borgerens egenomsorg og mestring af egen sygdom.
- Gennem differentierede indsatser tage hånd om socialt udsatte patienter.
- Kompetenceudvikle regionens medarbejdere i forhold til, hvordan borgernes sundhedsadfærd kan fremmes.
- Udbygge viden om potentialet i et større samarbejde mellem civilsamfundet og sundhedssektoren.
- Inddrage civilsamfundets foreninger, interesseorganisationer og private fonde i at udvikle og tilbyde sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter.
- Sætte fokus på kulturens betydning og muligheder i relation til at skabe et sundt liv.

HÅNDTERING AF MULTISYGDOMME

BRUG FOR AT UDVIKLE OG SKABE STØRRE SAMMENHÆNG FOR SOMATISKE OG PSYKISKE PATIENTER MED MULTISYGDOMME

Fremover vil flere og flere mennesker have to eller flere langvarige sygdomme – også kaldet multisygdom.

Region Midtjylland ønsker et sundhedsvæsen, hvor vi skaber bedre behandling og sammenhæng for borgere med multisygdomme.

Flere patienter med langvarige psykiske lidelser har samtidig en eller flere fysiske sygdomme som f.eks. hjertekarsygdomme, diabetes, astma og allergi. Der ses også stor sammenhæng mellem svær overvægt og udvikling af alle typer af multisygdomme.

Multisygdomme er en særlig dimension i forhold til lighed i sundhed. Multisygdom rammer skævt og der er stor forskel på, hvor alvorlige følgevirkninger sygdommene har. For mennesker, som både har en psykisk og somatisk sygdom, betyder utilstrækkelig forebyggelse og behandling af den somatiske sygdom stor overdødelighed i forhold til mennesker, der udelukkende har den somatiske sygdom.

Det, at lide af flere samtidige sygdomme, er derfor en stor udfordring, både for borgere og for sundhedsvæsenet.

Region Midtjylland ønsker, i håndtering af multisygdomme, at sætte fokus på forebyggelse og på at understøtte den enkelte i at mestre egen sygdom.

Region Midtjylland ønsker samtidig at geare sundhedsvæsenet til at møde behovene hos mennesker med multisygdom. Det gælder blandt andet ved at tilbyde hurtig udredning og have et helhedsorienteret blik på mennesker med multisygdom. Det vil både bidrage til at skabe mere lighed i sundhed og til at skabe flere sunde og gode leveår.

Region Midtjylland vil i arbejdet tage udgangspunkt i Danske Regioners afrapportering om initiativer og tiltag, der skal forbedre indsatsen for mennesker med multisygdom.

Det vil vi gøre

- Identificere de forskellige grupper af borgere med multisygdom og deres karakteristika og behov.
- Tilrettelægge forløb og behandling, så vi imødekommer borgere med multisygdom og deres behov.
- Rådgive almen praksis og kommunerne, og støtte kommunernes kompetenceudvikling i forhold til at tage sig af borgere med mere end én sygdom.
- Anvende og videreudvikle PRO-data, så det kan blive et vigtigt arbejdsredskab ved behandling af multisyge.
- Understøtte, at ledelse og samarbejde på tværs af afdelinger, hospitaler og sektorer er vigtige redskaber i håndtering af multisygdomme.
- Understøtte faglig og organisatorisk læring på tværs af hospitaler og fra andre regioner.
- Undersøge muligheden for dataunderstøttelse af samarbejdet på tværs af lægefaglige specialer og mellem egen læge og hospital
- Bidrage til, at håndtering af multisygdomme, og de særlige udfordringer ved multisygdom, indgår i sundhedsuddannelserne.
- Samarbejde med kommuner og almen praksis om fokus på svær overvægt.
- Tilbyde medicingennemgang til særligt udvalgte grupper.
- Handle proaktivt og forebyggende og ud fra et helhedsperspektiv, fx ved i første sundhedsfaglige kontakt med patienten at afklare, om der er tale om multisygdom og om det har konsekvenser for det aktuelle forløb.

PERSONLIG MEDICIN

MÅLRETTET DIAGNOSTIK, FOREBYGGELSE OG BEHANDLING TIL GAVN FOR PATIENTEN

Region Midtjylland ønsker et sundhedsvæsen, der følger med den teknologiske udvikling og sikrer, at vi også i fremtiden fagligt og kvalitetsmæssigt matcher de bedste.

Dette gælder særligt i forhold til personlig medicin, hvor vi med udgangspunkt i den enkelt patients gener, fysiologi og livstil målretter behandlings-og forebyggelsestilbud. Det betyder bedre kvalitet for patienten og mere sundhed for pengene.

Med personlig medicin bevæger vi os væk fra "one-size-fits-all" tankegangen, i retningen af mere individuelt tilrettelagte sundhedsindsatser. Det er en helt ny måde at tænke sundhed på, og det er Region Midtjylland parat til at investere i.

Ambitionen er at sikre Region Midtjyllands borgere endnu bedre og mere måleretttede behandlings- og forebyggelsestilbud i fremtidens sundhedsvæsen – både inden for somatik og psykiatri.

Region Midtjylland har i dag – i tæt samarbejde med Aarhus Universitet – en stærk position inden for personlig medicin. Arbejdet med udvikling og udbredelse af personlig medicin skal ske med udgangspunkt i videreudvikling af eksisterende faglige miljøer og skal bidrage til at fastholde regionens styrkeposition på området.

Samtidig skal udviklingen af personlig medicin til gavn for borgerne ske i tæt samarbejde mellem klinikken og forskningen og med udgangspunkt i let og sikker adgang til data. Det er gennem forskningen i genetisk data og særligt koblingen mellem genetisk data og andre sundhedsdata, at vi kan realisere potentialet ved personlig medicin og udvikle nye målrettede sundhedstilbud til gavn for borgerne.

Region Midtjylland vil i arbejdet med personlig medicin støtte op om den samlede landsdækkende satsning på området.

Det vil vi gøre

- Investere i udviklingen af ny diagnostik og nye behandlings- og forebyggelsesmuligheder inden for personlig medicin.
- Udbygge kapaciteten og sikre udviklingen af faglighed og kompetencer inden for personlig medicin.
- Sørge for at forskning og udvikling sker med udgangspunkt i kliniske udfordringer, relevante patient- og risikogrupper og sygdomsområder.
- Arbejde for en let og sikker adgang til data - også på tværs af datakilder.
- Sikre sammenhæng til det nationale arbejde med personlig medicin og løfte regionens vigtige rolle som sekventeringsenhed i Vestdanmark.
- Sikre et fortsat tæt og ligeværdigt samarbejde med Aarhus Universitet og andre stærke faglige miljøer på tværs af landets regioner og universiteter.

SUNDHEDSINNOVATION OG UDVIKLING

NYE LØSNINGER TIL ET EFFEKTIVT SUNDHEDSVÆSEN AF HØJ KVALITET

Region Midtjylland ønsker et sundhedsvæsen i udvikling, der er parat til at imødekomme fremtidens udfordringer. Løsningen er at finde på nyt – ikke at gøre mere af det samme.

Samtidig vil vi sætte fokus på bæredygtig udvikling og grøn omstilling – ikke mindst på hospitalerne.

Med sundhedsinnovation som drivkraft vil Region Midtjylland bane vejen for et effektivt og grønt sundhedsvæsen af høj kvalitet – for borgeren og tæt på borgeren.

Fremtidens løsninger på sundhedsområdet skal i høj grad udvikles og samskabes i partnerskaber mellem hospitaler og særligt forsknings- og uddannelsesinstitutioner og private virksomheder, med fokus på at løse de velfærdsopgaver, vi står overfor. Her skal vi også indtænke og samarbejde med andre regioner og andre lande, og samle vores innovationskraft til fælles gavn.

Det er i innovationspartnerskaberne, at vi får viden, udvikling og teknologiske muligheder til at spille sammen i praksis og omsætte idéer fra klinikken og forskningen til levedygtige sundhedsløsninger til gavn for borgerne og til værdi for virksomhederne.

Men i vores innovationsarbejde skal vi også se ud over regionens grænser, da der både nationalt og internationalt er mange gode erfaringer at hente.

Region Midtjylland vil understøtte og styrke de innovationskræfter, der allerede findes på hospitalerne og sikre, at innovationsprojekter sker i samarbejde med kommuner, forsknings- og uddannelsesinstitutioner samt private virksomheder.

Det gælder for eksempel udvikling af nye ernæringsprodukter, it-løsninger, og kulturelle tilbud til gavn for sundheden samt udvikling af lægemidler og medicinsk udstyr inden for "life science" området.

Udviklingen af sundhedsinnovation i den midtjyske region
Ud over at styrke, det vi har, skal der også ske "mere innovation med vilje". Med en styrket indsats og prioritering kan vi i endnu højere grad indfri det potentiale regionen har. Det omhandler også at sætte mange af de idéer i spil, som vores klinkere har i skuffen – og understøtte at vi omsætter idé til handling til forretning.

Vi vil styrke vores innovationskræfter på hospitalerne og også skabe bedre fysiske miljøer for innovation, hvor klinikerne kan mødes og udvikle sammen med for eksempel private virksomheder, studerende og investorer.

Det vil vi gøre

- Indgå i fælles strategiske samarbejder og partnerskaber om kvalificering og prioritering af de fremtidige indsatser, der skal realisere den midtjyske regions potentiale inden for sundhedsinnovation.
- Skærpe indsatsen i forhold til at skabe og tage ny teknik og nye digitale løsninger i brug.
- Have fokus på videreudviklingen af indsatsområdet sundhed og kultur i forbindelse med forebyggende og behandlingsstøttende indsatser.
- Udbrede innovative løsninger mellem hospitalerne.
- Arbejde for en fælles sundhedsinnovationsstrategi for hele den midtjyske region.
- Udvikle det tværregionale og internationale samarbejde og erfaringsudveksling.
- Nedbringe CO_2-udledning ved blandt andet omstilling til cirkulær økonomi.

FORSKNING, UDDANNELSE OG LÆRING

– SKABER KVALITET OG UDVIKLING

Region Midtjylland har fokus på et højt fagligt niveau og kvalitet i den akutte og elektive behandling og i det sammenhængende patientforløb.

Region Midtjylland er en lærende og delende organisation, hvor dygtiggørelse kommer af *forskning og uddannelse*, i *læring* og udbredelse af gode idéer og i *dialogen* med patienterne, som er eksperter i deres eget forløb.

Forskningen er kliniknær, det vil sige, at spørgsmål i forbindelse med undersøgelse og behandling kan danne grundlag for forskningsundersøgelser, og hvor forskningsresultater hurtigt kan anvendes i klinikken til gavn for patienterne. Den forskningsbaserede viden understøtter og optimerer samtidig det tværsektorielle samarbejde inden for forebyggelse, behandling og rehabilitering.

Der bedrives forskning af høj kvalitet på alle hospitalerne, i psykiatrien, i Præhospitalet, på Hospitalsapoteket og i DEFACTUM. Aarhus Universitetshospital er fyrtårn for forskningen, og et tæt samarbejde med Aarhus Universitet udvikler og understøtter forskningen på alle de enheder, der bedriver forskning.

Uddannelse er en kerneopgave på alle regionens hospitaler. Vi skal sørge for, at tilbyde sundhedsuddannelser i nærhed til hospitaler og psykiatri i hele regionen, så der allerede under uddannelsen bliver bygget bro mellem studierne og der, hvor der er brug for kompetencerne. Det kendskab, man under studiet får til den faglige kvalitet og mulighederne på de enkelte hospitaler og psykiatriske afdelinger, er et godt fundament for bedre rekruttering og fastholdelse i alle dele af regionen.

Aarhus Universitetshospital har en særlig styrke og opgave i at varetage de specialiserede uddannelser og i at binde grund,- videre- og efteruddannelse sammen om fagenes og specialernes udvikling.

Uddannelse strækker fra grunduddannelser til videreuddannelse og kompetenceudvikling, sidemandsoplæring og erfaringsudveksling. Læring, uddannelse og kompetenceudvikling er vigtige redskaber i udvikling, fastholdelse og rekruttering af dygtige medarbejdere.

Et stærkt hospitalsvæsen stiller krav til sammenhæng og samarbejde og til at udnytte de samlede vidensressourcer. Samarbejde på tværs af de somatiske hospitaler og psykiatrien styrker fælles læring og udbredelse af de rigtige løsninger, og skaber innovativ udvikling.

Opbygning af kompetencer i forbedringsarbejde i hele organisationen danner grundlag for, at kvaliteten løbende forbedres, og at tiltag, der virker, kan udbredes. Forbedringsmetoder og databaseret opfølgning er ligeledes vigtige redskaber i nye former for samarbejde og fælles viden på tværs af sundhedssektorer.

Det vil vi gøre

- Arbejde målrettet med at skabe en forbedrings- og læringskultur på og mellem hospitalerne og i samarbejdet med kommuner og praksissektor.
- Involvere patienterne som aktiv i forskningen, herunder i tilrettelæggelsen af konkrete forskningsprojekter.
- Kompetenceudvikle nuværende medarbejdere, i forhold til tværprofessionel læring og samarbejde.
- Bidrage til at uddanne elever og studerende, så de kan matche fremtidens sundhedsvæsen og arbejdsmarked.
- Invitere os selv ud og deltage i bruger- og patientforeningernes egne fora - både på politisk og administrativt niveau.

